

VERANDEREN?

Verandermanagement is een paradoxaal begrip, dat is genoegzaam bekend. Regelen hoe je anderen verandert. Thuis wel eens geprobeerd? Dat bedoel ik. Je lost een vraagstuk niet op met de logica die het veroorzaakt, leert Einstein. Niet doen dus.

Maar wacht eens. Ver-anderen, dat gaat over *vé* en over anderen, dus niet dichtbij en over jezelf. Is dat in zichzelf niet al even paradoxaal? Veranderen biedt verder ook weinig perspectief of zin. Groeien, ontwikkelen of verbeteren al veel meer. Kortom, veranderen maakt meer kapot dan je lief is. Cliché en clou.

Maar hoe je het ook noemt, iets trekt me er mateloos in aan. Soms verlegt een sociaal patroon zich naar iets waardevollers voor de betrokkenen. Mensen die stoppen met roken of met andere vormen van zelf- en naastendestructie. Of een vakgroep van een ROC die niet z'n elfde directeur in tien jaar aanstelt, maar docenten die het zelf gaan regelen. Dat fascineert me.

En altijd zijn het ervaringen en belevingen die 't hem doen. De kick en ambitie van iets nieuws. Of, nog veel vaker en duurzamer: de 'tot hier en niet verder'-ervaring, zoals Ben Tiggelaar laatst in zijn NRC-column schreef. Alle kennis over ziekte en doodgaan doet hem niet stoppen met roken. Wel dat hij zijn dochtertje van drie leert fietsen en haar na twee minuten niet meer bij kan houden, piepend en happend naar adem.

Ik word wel eens gevraagd op een congres een verhaal over veranderen te houden. Mijn vak getrouw ga ik dan soebatten of het speelser en interactiever kan. Maar uiteindelijk sta ik, ten minste een deel van de tijd, te spreken op de *bühne*. Misschien zeg ik dan slimme en soms zelfs wijze dingen. Maar er gebeurt natuurlijk te weinig. Niemand verandert zijn management- of adviespraktijk wezenlijk door mijn verhaal, hoezeer ik ook mijn best doe. Wat levert het wel op? **EEN BEETJE GELD, GOODWILL, BEKENDHEID EN EEN OPGEPOETST ZELFBEELD.** Dat helpt me vervolgens aan nieuwe klussen. Waarbij ik alsnog probeer condities te creëren voor echte veranderingen. Een congres als het begin van een soort tantra-verandertraject, met uitgesteld hoogtepunt? Of als hoereren voor eigen hachje?

Kortom, zijn congressen over veranderen niet een disfunctioneel sociaal ritueel in zichzelf, dat wij als veranderspecialisten in stand houden? En wat zou er nou gebeuren als *the medium the message* wordt? Als er een plek wordt gecreëerd van belevingen, in plaats van verhalen? Waar wordt gecommuniceerd via de taal van de ervaring. Niet als pretpark, maar gericht op echte ontwikkeling en groei. Wie durft? Wat maak je mee?

*Paul Kloosterboer is zelfstandig adviseur
(pp@paukloosterboer.com)*

Paul Kloosterboer